

UNA FESTA, UN GRUP, UN PRODIGI

La primera lectura de la festa de Pentecosta (Ac 2,1-11) narra l'episodi de l'efusió de l'Esperit Sant sobre tots els qui estaven reunits a la sala superior del temple. El text ha estat de sobres comentat, però aturar-se en alguns dels seus detalls pot ajudar a millorar-ne la comprensió.

L'adveniment de l'Esperit s'esdevé el dia de la Pentecosta. Aquest dia és la festa jueva de la presentació de la nova collita, tal com prescriu el llibre del Levític: "El dia que fa cinquanta presenteu al Senyor una ofrena de la nova collita" (Lv23,15-20). La celebraven els israelites i els estrangers, la qual cosa li donava un to d'universalitat molt adient al to universalista, que té el do de l'Esperit en el relat de LLuc. Pel fet de celebrar-se set setmanes després de Pasqua se la coneix per la "festa de les setmanes" i manté una estreta relació amb la Pasqua. Resurrecció i do de l'Esperit estan íntimament vinculats. Recordem que l'evangeli de Joan situa el do de l'Esperit el mateix dia Pasqua. Aquesta estreta relació permet pensar que el do de l'Esperit, rebut en la festa de l'ofrena de les collites, es el primer fruit després de la resurrecció de Jesús i que, en tant que primer, s'espera que en vinguin més en el futur.

En el segle I dC. Pentecosta era més que la festa de la ofrena de les collites. S'havia convertit en l'aniversari del lliurament de la Torà, la Llei al Sinaí. La festa era una mena de renovació de l'Aliança. LLuc introdueix en el relat la comparació de la revelació de Déu en el Sinaí amb la manifestació de l'Esperit. L'una queda substituïda per l'altra.

Qui son aquests tots que estan reunits junts? Segons Ac 1,15 eren unes 120 persones, número que es relaciona amb els 120 homes barons, que donava dret a la constitució d'un sanedrí menor. Segons Ac 1,12-14 aquests 120 es reparteixen en tres grups: els onze deixebles; un segon grup les seves

dones - segons el còdex Beza amb els seus fills- ; i un tercer grup Maria i els germans de Jesús. No hi és present la important comunitat de dones mencionada a Lc 8,2s. Els germans de Jesús són esmentats a Lc 8,19, aquí apareixen de nou i , només més endavant, es parlarà de Jaume el germà del Senyor. Què hi fan?. Per què hi són?. Primer cal dir que la pretensió dels onze de reconstituir el nou Israel es fa difícil, donada la deserció de Judes. Si no són el nou Israel, com pretendre ser beneficiaris de la Promesa feta per Jesús?. Es aquí on entren els germans de Jesús. Fent valer els seus drets de sang, esperen que seran ells els qui es beneficiaran de la Promesa per damunt les pretensions mermades dels onze.

Un darrer apunt sobre el do de llengües: "Començaren a parlar diverses llengües, tal com l'Esperit els concedia d'expressar-se" (v4). A l'Antic Testament aquest do es presenta lligat a la profecia (Nm 11,25; Jl 3,1). En el Nou Testament, en els escrits de Pau apareix lligat al do de l'Esperit (1Co 12,10). LLuc recull aquest sentit que li dona Pau i l'incorpora a la segona part de la seva obra (Ac 10,46) a fi que el do de llengües sigui la prova de l'autèntica possessió de l'Esperit. Al cap i a la fi, però, el que importa de veritat és la segona part del v. 4. "parlar segons l'Esperit", és a dir, que sigui l'Esperit, ell i ningú més, l'únic i autèntic inspirador de la predicació cristiana.

Festa de Pentecosta
27 de Maig de 2012